

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K
Sendt til bhk@sum.dk samt sum@sum.dk

8. februar 2018

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service (Forebyggelse af konkurser på hjemmehjælpsområdet)

Dansk Erhverv har den 11. januar modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service (Forebyggelse af konkurser på hjemmehjælpsområdet).

Dansk Erhverv er Danmarks største arbejdsgiver- og erhvervsorganisation for ikke-offentlige leverandører af ældrepleje, herunder hjemmepleje og drift af plejecentre.

Det er afgørende, at modtagere af praktisk hjælp og personlig pleje kan have tillid til deres hjælp, hvad enten den er offentlig eller privat. Derfor er det vigtigt at forebygge konkurser og derfor har Dansk Erhverv de senere år, i samarbejde med en række øvrige interessenter, herunder Kommunernes Landsforening, Dansk Industri og Ældre Sagen, bidraget med konkrete forslag til løsninger, hvoraf flere er afspejlet i nærværende lovudkast.

Senest har Dansk Erhverv sammen med de øvrige erhvervsorganisationer opstillet anbefalinger til, hvorledes kommunerne konkret og proportionelt kan arbejde med garantistillelse ved kontraktindgåelse.

På den baggrund har Dansk Erhverv følgende bemærkninger.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv er generelt positiv over for det samlede lovudkast, som er baseret på aftale fra den 5. oktober 2017 om forebyggelse af konkurser og med opbakning fra et enigt Folketing. Dansk Erhverv har bidraget til formuleringen af flere af forslagene, hvilket også fremgår af lovudkastets bemærkninger.

Dansk Erhverv mener dog langt fra, at initiativerne kan stå alene. Et velfungerende frit valg, der skal understøtte borgerens egen ret til selv at vælge blandt velfærdstilbud, forudsætter langt mere lige konkurrencevilkår, end tilfældet er i dag.

Derfor er det særlig afgørende, at lovudkastets forslag om fair beregning af afregningspriser under godkendelsesmodellen efterlevs, og at den foreslåede efterberegning ikke sker så sent på

regnskabsåret, at kommunen de facto kan have et højere omkostningsniveau, der ikke afspejles i afregningsprisen til den private leverandør.

På trods af lovudkastet vurderer Dansk Erhverv, at der forsat vil være en risiko for offentlig konkurrenceforvridende adfærd, hvorfor Dansk Erhverv under de specifikke bemærkninger i dette høringssvar forslår en række præciseringer.

Tilsvarende forudsætter et styrket frit valg også en langt bedre information til borgere visiteret til hjemmepleje samt deres pårørende.

Specifikke bemærkninger

Dansk Erhverv har følgende specifikke bemærkninger til lovudkastets enkelte dele.

Beredskabsplaner

Det fremgår af lovudkastets bemærkninger (afsnit 2.1.2), at Dansk Erhverv sammen med Kommunernes Landsforening og Dansk Industri i 2015 anbefalede kommunerne udarbejdelse af egentlige beredskabsplaner. På baggrund af, at kun hver anden kommune i 2017 oplyste, at de på det tidspunkt ikke havde konkrete beredskabsplaner, hilser Dansk Erhverv et lovkrav velkommen.

Det er tilsvarende positivt, at det i bemærkningerne til forslaget fremgår af de konkrete planer kan udarbejdes i samarbejde med de private leverandører og således bidrage til den løbende dialog, der er så afgørende i det offentlige private samarbejde. Samt for at tilbageværende leverandører inddrages i beredskabet, herunder at borgerens frie valg til at vælge mellem flere leverandører forsat respekteres, for så vidt det er muligt.

Det er tilsvarende positivt, at Beskæftigelsesministeriets vejledning om virksomhedsoverdragelsesreglerne nævnes i bemærkningerne til lovudkastet.

Bankgarantier eller tilsvarende garantistillelse

Dansk Erhverv bakker op om krav om garantistillelse, hvilket også fremgår af lovudkastets bemærkninger (2.2.2). Herunder, at Dansk Erhverv sammen med de øvrige erhvervsorganisationer i juni 2017 formulerede anbefalinger til kommunernes konkrete anvendelse af garantistillelse på baggrund af specifikke erfaringer fra Odense Kommune.

Netop på baggrund af de forskellige erfaringer fra kommunernes håndtering af garantistillelse ønsker Dansk Erhverv, at det skrives ind som krav i selve lovteksten (i den foreslåede §92, stk. 2), at der skal gælde et proportionalitetsprincip (jf. bemærkningerne).

I den offentlige debat om konkurser i hjemmeplejen har det ofte været drøftet, hvor store tab kommunen reelt har ved en privat konkurs. Et eksempel har været Kolding Kommunes redegørelse, der indgik i ministersvar til Folketingets Kommunaludvalg (Alm. del, KOU, 2013-14, spørgsmål 77), hvor kommunen medtog ”tab forbundet med manglende levering i resten af kontraktens løbetid frem til 2017”.

Det bør derfor præciseres, at formålet med at stille en bankgaranti eller tilsvarende garantistil-
lelse, alene er at dække kommunens reelle udgifter ved en konkurs, eksempelvis vagtberedskab,
vikardækning og merarbejde. Ikke, at medtage en manglende effektiviseringsgevinst mellem en
eventuel udbudspris og det kommunale omkostningsniveau.

Efterberegning af afregningspriser

Dansk Erhverv peger på, at denne del af lovforslaget er helt afgørende for at sikre de private leve-
randører under godkendelsesmodellen lige konkurrencevilkår.

Dansk Erhverv hilser det således velkomment, at det nu skrives direkte ind i lovgivningen, at
kommunalbestyrelsen skal foretage en efterberegning løbende og mindst en gang om året. I for-
hold til gældende ret fremgik dette alene i bemærkninger til lovændringen fra 2012 (L 121), hvor-
for mange kommuner helt har undladt at foretage en prisregulering. I følge revisionsfirmaet
BDO's undersøgelse til regering og Folketing var det 29% af kommunerne (der i 2016 anvendte
godkendelsesmodellen), der ikke foretog en Efterberegning. Dette er dybt kritisabelt og har
utvivlsomt bidraget til konkurser i hjemmeplejen.

Dansk Erhverv peger også på, at branchen med forslaget ikke får den retsstilling fra før 2013, hvor
de private leverandører dengang var sikret efterbetaling, hvis det viste sig, at afregningsprisen var
sat for lavt i forhold til kommunens egne faktiske omkostninger over et budgetår.

Netop fordi de private leverandører ikke får en automatisk efterbetaling, mener Dansk Erhverv, at
risikoen for konkurrenceforvridning forsat vil være tilstede. Det vil eksempelvis være i de situati-
oner, hvor kommunerne meget sent i et regnskabsår foretager en efterberegning, og dermed også
en meget sen efterregulering af afregningsprisen i kun få måneder. I bemærkninger foreslås, at en
efterberegning kan ske i forbindelse med kommunens aflæggelse af regnskab i foråret, hvormed
der kan tages udgangspunkt i seneste års regnskabstal. Dette er dog positivt.

Dansk Erhverv peger også på, at kommunerne generelt har svært ved at beregne egne faktiske
omkostninger retvisende, og at det også er tilfældet på hjemmeplejeområdet. I undersøgelsen fra
revisionsfirmaet BDO om årsagerne til konkurserne i hjemmeplejen fremgår det eksempelvis, at
"det er BDO's erfaring, at der til trods for en fælles vejledning opleves forskelle i kommunernes time-
prisberegning, hvilket kan tilskrives forskelle i konteringspraksis, omkostningsmæssig placering af
overhead (ledelse, bygninger mv.) og organisering" (Undersøgelsens side 39).

Dansk Erhverv foreslår følgende specifikke ændringer:

- 1) At det i lovgivningen specifikt står, hvor sent en efterberegning senest skal finde sted. Den foreslåede §
92, stk. 4 vil eksempelvis se således ud (forslag til ændring understreget):

*Stk. 4. Kommunalbestyrelser, der benytter en godkendelsesordning ved tilvejebringelse af det
frie valg af personlig pleje og praktisk hjælp, hvormed prisen fastsættes uden priskonkurrence,
skal foretage efterberegning af afregningspriser løbende efter behov og mindst én gang årligt og
ikke senere end 1. september, jf. § 91, stk. 1 og stk. 2, nr. 1.«*

- 2) At der, med inspiration fra bl.a. friplejeboligområdet indføres en egentlig ret til efterprøvning på leverandørens anmodning.

Det fremgår af § 4 i bekendtgørelse nr. 1170 af 30/90/2015 til Lov om Friplejeboliger, at ”Kommunalbestyrelsen skal fremlægge grundlaget for beregningerne på friplejeboligleverandørens anmodning herom”. Dansk Erhverv ønsker tilsvarende mulighed på hjemmeplejeområdet under godkendelsesmodellen.

- 3) Det bør mere præcist beskrives i lovgrundlaget, hvad der menes med ”løbende efter behov”, gerne med eksempler, hvis kommunen bliver bekendt med, at de gennemsnitlige, faktiske omkostninger ikke længere stemmer overens med afregningsprisen.

Vi står naturligvis til rådighed for en uddybning af høringssvaret.

Med venlig hilsen

Rasmus Larsen Lindblom
Velfærdspolitisk fagchef